

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς: Τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κ. Σκυλακάκη,
Τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, κ. Σταϊκούρα
Τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη, κ. Χρυσοχοΐδη

ΘΕΜΑ: «Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας, η Κομισιόν, ο Άρειος Πάγος... και από την άλλη η αδράνεια της Κυβέρνησης στην αντιμετώπιση της ηχορύπανσης».

Κύριοι Υπουργοί,

Σύμφωνα με πρόσφατες έρευνες που δημοσίευσε ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας, η ηχορύπανση είναι δεύτερη στη λίστα των περιβαλλοντικών κινδύνων υγείας, μετά την ατμοσφαιρική ρύπανση¹. Ενώ σύμφωνα με την έκθεση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος (ΕΟΠ) σχετικά με την περιβαλλοντική ηχορύπανση, τουλάχιστον ένας στους πέντε Ευρωπαίους εκτίθεται σε επίπεδα θορύβου που θεωρούνται επιβλαβή για την υγεία. Με βάση την έκθεση του ΕΟΠ «Noise in Europe – 2020» (Θόρυβος στην Ευρώπη – 2020), η οδική κυκλοφορία είναι η κύρια πηγή ηχορύπανσης στην Ευρώπη, με τα επίπεδα θορύβου να αναμένεται να αυξηθούν τόσο στις αστικές όσο και στις αγροτικές περιοχές εξαιτίας της αστικής ανάπτυξης και της αυξημένης ζήτησης για μεταφορές.

Στην Ελλάδα, η Κομισιόν έδειξε προσφάτως «κίτρινη κάρτα», λόγω της μη συμμόρφωσης της Χώρας μας με τους ενωσιακούς κανόνες για τον περιβαλλοντικό θόρυβο σύμφωνα με την οδηγία 2002/49/ΕΚ². Πιο συγκεκριμένα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κάλεσε την Ελλάδα άμεσα να εγκρίνει στρατηγικούς χάρτες θορύβου και σχέδια δράσης, καθώς δεν έχει εγκρίνει ούτε επανεξετάσει αρκετούς χάρτες θορύβου και σχέδια δράσης για διάφορα πολεοδομικά συγκροτήματα και οδικούς άξονες. Επιπλέον, ορισμένοι χάρτες και σχέδια έχουν εγκριθεί χωρίς να πληρούν τις ελάχιστες απαιτήσεις που ορίζονται στην οδηγία και χωρίς δέουσα διαβούλευση με το κοινό.

Ειδικότερα, η Ελλάδα μέσω του προ-προηγούμενου ΕΣΠΑ (2007-2013) υλοποίησε 11 μελέτες χαρτογράφησης θορύβου, οι οποίες έγιναν το 2012. Ενώ ακόμα και η διαδικασία που ακολουθήθηκε (ιδίως στις τεχνικές

¹ Ο αριθμός των Ευρωπαίων που εκτίθενται σε επιβλαβή ηχορύπανση αναμένεται να αυξηθεί — Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος (europa.eu), Η ηχορύπανση αποτελεί μείζον πρόβλημα, τόσο για την υγεία του ανθρώπου όσο και για το περιβάλλον — Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος (europa.eu)

² Κομισιόν σε ΥΠΕΝ: σώστε τους πολίτες από τον θόρυβο στις πόλεις και στους δρόμους — Economix

προδιαγραφές και στη διαβούλευση) δεν είναι τέτοια που να καλύπτουν την Επιτροπή. Με άλλα λόγια, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι μελέτες έγιναν για να βγάλει η Χώρα μας την υποχρέωση και όχι για να γίνει ουσιαστική δουλειά προστασίας από τον περιβαλλοντικό θόρυβο.

Σύμφωνα με την Επιτροπή, το θέμα του θορύβου είναι ζήτημα που αφορά όλους τους πολίτες, καθώς επηρεάζει την καθημερινότητά μας και αποτελεί την υπ' αριθμό δύο περιβαλλοντική αιτία πρόωρων θανάτων μετά την ατμοσφαιρική ρύπανση. Τέτοιοι «αστικοί» περιβαλλοντικοί θόρυβοι είναι, μεταξύ άλλων, και οι ήχοι που παράγουν τα αυτοκίνητα, τα φορτηγά και τα μέσα μεταφοράς στους δρόμους και τους αυτοκινητόδρομους.

Όπως, προκύπτει από την τελευταία στρατηγική χαρτογράφηση θορύβου για το κέντρο της Αθήνας (έτους 2012), η ηχορύπανση κυμαίνεται κυρίως από 65-85db³. Σημειώνεται δε ότι η ΕΕ θεωρεί τη μακροχρόνια έκθεση σε επίπεδα θορύβου άνω των 55 ντεσιμπέλ ως υψηλή.

Επίσης, η Εισαγγελία του Αρείου Πάγου με την με αριθμό ΕισΑΠ 14/2023 Εγκύκλιο, με θέμα «Οι ρύποι από ήχους και θορύβους ως προσβολή του δικαιώματος της ησυχίας και ηρεμίας των πολιτών», διαπίστωσε ότι η απόλαυση ενός ήρεμου φυσικού περιβάλλοντος ελεύθερου από παντός είδους ρύπους, και δη από ρύπους ήχων και εκπομπές θορύβων, είναι δικαίωμα που πηγάζει από το ίδιο το Σύνταγμα (άρθρο 24 παρ.1) και προστατεύεται από πλήθος, αστικών και ποινικών, διατάξεων⁴. Η ηχορύπανση, επισήμανε, συνιστά μείζον πρόβλημα, τόσο για την υγεία του ανθρώπου όσο και για το περιβάλλον, και αποτελεί ένα διογκούμενο πρόβλημα σε όλη την Ευρώπη, όπως έχει παρατηρηθεί από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος.

Επιπλέον υπογράμμισε ότι το ζήτημα της διατάραξης της κοινής ησυχίας των πολιτών, η οποία συνιστά και προσβολή της προσωπικότητας, παρά την κατάργηση των πταισμάτων στον νέο ΠΚ επανήλθε ως πλημμέλημα, με το άρθρο 10 Ν. 4637/2019. Η επαναφορά του αδικήματος ως πλημμελήματος και ο ορισμός του νόμου για υποχρεωτική τήρηση της αυτόφωρης διαδικασίας εάν ο δράστης έχει συλληφθεί επ' αυτοφώρω, καταδεικνύουν τη βούληση του νομοθέτη αφενός να εξασφαλίσει στους πολίτες τις συνθήκες απόλαυσης ενός ήσυχου και ήρεμου περιβάλλοντος, αφετέρου να τιμωρήσει τους παρά το νόμο δρώντες.

Υπό τα ανωτέρω δεδομένα, η Εισαγγελία τόνισε ότι καθίσταται αναγκαία η εισαγγελική παρέμβαση, ιδίως σε λουτροπόλεις και σε περιοχές με μαζικό τουρισμό, αλλά και στα αστικά κέντρα, τουλάχιστον κατά τις ώρες της μεσημβρινής και νυχτερινής ησυχίας. Μουσικές που προέρχονται από κέντρα διασκέδασης και λοιπά

³ Το πρόβλημα της ηχορύπανσης (envinow.gr), Ζώνες συνολικού θορύβου - Δείκτης Lden, Αθήνας (Κέντρο) — ΥΠΕΝ - Γεωχωρικές Πληροφορίες & Χάρτες (ypen.gr)

⁴ Ηχορύπανση και προσβολή δικαιώματος ησυχίας και ηρεμίας των πολιτών (Εγκύκλιος Εισαγγελίας ΑΠ 14/2023) | Νομικά Νέα | Lawspot

καταστήματα, θόρυβοι από δίκυκλα και αυτοκίνητα, καθώς και άλλοι δημόσιοι θόρυβοι που προέρχονται από διάφορες και ποικίλες δραστηριότητες, είναι απολύτως παράνομοι.

Κατόπιν των ανωτέρω, η Εισαγγελία επεσήμανε στους εισαγγελικούς λειτουργούς της χώρας να δίδουν άμεσες, ταχείες και σπουδαίες οδηγίες στους ανακριτικούς υπαλλήλους για την βεβαίωση τέτοιων παραβάσεων και διαρκή παρακολούθηση του ζητήματος.

Σημειώνεται επιπλέον ότι, σύμφωνα με πρόσφατη έρευνα του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, πέντε ελληνικές πόλεις βρίσκονται στη λίστα με τις πιο θορυβώδεις πόλεις της Ευρώπης, και συγκεκριμένα η Αθήνα, η Θεσσαλονίκη, η Πάτρα, το Ηράκλειο και η Λαμία. Στην Αθήνα, μάλιστα το 60% του πληθυσμού εκτίθεται ημερησίως, κατά μέσο όρο, σε ήχους άνω των 75 dB που είναι το όριο της «θορυβώδους κατάστασης»⁵.

Κατόπιν τούτων, ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

- Για ποιον λόγο, εδώ και πέντε χρόνια, δεν έχουν εγκριθεί στρατηγικοί χάρτες θορύβου και σχέδια δράσης, σύμφωνα και με την αιτιολογημένη γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατά τα ανωτέρω, όταν μάλιστα είχε αποσταλεί προειδοποιητική επιστολή από τον Οκτώβριο του 2020; Πότε θα υλοποιηθούν οι στρατηγικοί χάρτες θορύβου και τα σχέδια δράσης;
- Θα προβούν άμεσα σε δραστικές ενέργειες, σύμφωνα και με την από 20 Μαρτίου 2023 έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας για τον περιβαλλοντικό θόρυβο⁶, ιδίως στα μεγάλα αστικά κέντρα και συγκεκριμένα σε μέτρα για την χρήση αθόρυβων ελαστικών, οδοστρωμάτων χαμηλού θορύβου, μειωμένων ορίων ταχύτητας στον δρόμο, εγκάρσιων υπερυψωμένων λωρίδων, αλλά και στην επαναφορά της κάρτας θορύβου στα δίκυκλα λόγω των θορυβωδών εξατμίσεων, ακόμα και στην τοποθέτηση καμερών θορύβου (όπως στην Γαλλία, Αγγλία, Γερμανία); Τί προτίθενται να πράξουν από αυτά και πότε;
- Πόσοι έλεγχοι πραγματοποιήθηκαν τον τελευταίο μήνα, σε ημερήσια βάση, στην Αθήνα, στην Θεσσαλονίκη, στην Πάτρα, στο Ηράκλειο και στην Λαμία, για την αντιμετώπιση του φαινομένου της ηχορύπανσης που προκαλείται από δίκυκλα και οχήματα, αλλά και από καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος; Πόσες παραβάσεις διαπιστώθηκαν αναφορικά με την ηχορύπανση;

Οι ερωτώντες βουλευτές

ΚΟΜΝΗΝΟΣ ΔΕΛΒΕΡΟΥΔΗΣ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΤΣΙΡΩΝΗΣ

⁵ [Ηχορύπανση: Πέντε ελληνικές πόλεις ανάμεσα στις πιο θορυβώδεις της Ευρώπης \(video\) - ERT.GR](#)

⁶ [Νέα έκθεση ζητά δράσεις για τη μείωση της ηχορύπανσης στην Ευρώπη \(envinow.gr\)](#)